

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Cooling and heating system technician, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 kutsestandard on isikute kutsealaste kompetentside hindamise ja täiendkoolituste õppekavade alus.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Cooling and heating system technician, level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepad töötavad peamiselt ehituse või kinnisvara korrashoiuga tegelevates ettevõtetes.

Nende peamine tööülesanne on kütte- ja jahutussüsteemide ning -seadmete paigaldamine. Põhilised tegevused on torude lõikamine, ühendamine ja painutamine, monteerimine, isoleerimine, torude läbipesu, mõõtmine ja katsetamine. Välistrasside ja rajatiste ehitamisel lisanduvad torustike aluste rajamine ja kraavkaeviku tagasitäitmine. Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepad tegelevad ka kütte- ja jahutussüsteemide hooldamise ja remondiga. Nad lokaliseerivad ja likvideerivad avariisid ning teevad torude ja süsteemide hooldustöid.

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 kutsestandard kirjeldab praktilise töökogemusega ja kogenud töötaja kutsealaseid oskusi ja teadmisi.

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 korraldab iseseisvalt oma töökoha ja vastutab oma tööülesannete kvaliteetse täitmise eest. Töökorraldusest lähtuvalt võib oma kutsealal juhendada ja nõustada vähem kogenud kolleege nende tavatöös.

A.2 Tasks

A.2.1 Hoonesiseste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldamine

2.1.1 Torude mõõtmine, lõikamine ja deformeerimine

2.1.2 Läbiviikude tegemine

2.1.3 Torulõigete tegemine, torude ja liitmike paigaldamine

2.1.4 Torustike paigaldamine

2.1.5 Küttekehade paigaldamine

2.1.6 Soojussõlmede ja nende juurde kuuluvate seadmete paigaldamine

2.1.7 Katlasüsteemide paigaldamine

2.1.8 Soojuspumbasüsteemide paigaldamine

2.1.9 Päikeseküttesüsteemide paigaldamine

2.1.10 Survestamine ja kvaliteedikontroll

2.1.11 Isolatsioonitööde tegemine

A.2.2 Välistrasside ja rajatiste ehitamine

2.2.1 Kraavkaevikusse torustiku liivaluse rajamine

2.2.2 Välisküttetorustike ehitamine ja paigaldamine

2.2.3 Välisküttetorustike seadmete paigaldamine

2.2.4 Survestamine ja mõõtmistööde tegemine

2.2.5 Kraavkaeviku tagasitäitmine

A.2.3 Kütte- ja jahutussüsteemide ja seadmete remondi- ja hooldustööde tegemine

2.3.1 Kütte- ja jahutussüsteemide hooldamine

2.3.2 Kütte- ja jahutussüsteemide avariide lokaliseerimine ja remonditööde tegemine

A.2.4 Madalama tasemega kütte- ja jahutussüsteemide lukkseppade nõustamine ja juhendamine

2.4.1 Tööga seotud keskkonnariskide hindamine ja juhendatava nõustamine

2.4.2 Töö tegemisel ilmnenud vigade analüüsimine ja parandamise nõustamine

2.4.3 Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa juhendamine ja nõustamine tööülesannete täitmisel

A.2.5 Energiatõhus ehitamine

Elective areas of work

A.2.6 Õhk-õhk tüüpi soojuspumpade paigaldamine

2.6.1 Ettevalmistustööd õhk-õhk tüüpi soojuspumba paigaldamiseks

2.6.2 Õhk-õhk tüüpi soojuspumba paigaldamine

A.2.7 Õhk-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamine

2.7.1 Ettevalmistustööd õhk-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamiseks

2.7.2 Välismooduliga õhk-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamine

2.7.3 Siseruumidesse paigaldatava õhk-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamine

A.2.8 Maasoojuspumpade paigaldamine

2.8.1 Ettevalmistustööd maasoojuspumpade paigaldamiseks

2.8.2 Maasoojuspumpade paigaldamine

A.2.9 Ventilatsioonisojuspumpade paigaldamine

2.9.1 Ettevalmistustööd ventilatsioonisojuspumba paigaldamiseks

2.9.2 Ventilatsioonisojuspumba paigaldamine

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa kutsete tööosadega seotud tööülesannete loetelu on toodud lisas 1 Tööosad ja tööülesanded.

A.3 Work environment and specific nature of work

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa tööaeg on üldjoontes fikseeritud, kuid hooajati võib töö tempo olla pingelisem ja töömahud suuremad.

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa töö on raske ja nõuab füüsilist pingutust. Sageli tuleb tõsta raskeid materjale ja detaile, töötada sundasendis ja tõstukitel, ronida ajutistel tellingutel ja konstruktsioonidel. Töö võib toimuda erinevatel kõrgustel ja muutuvates keskkonnatingimustes, nii sees kui väljas. Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa töökeskkonnaga on seotud kõrgendatud vigastuste tekkimise risk. Tervisekahjustusi võivad põhjustada ka tolmu, õhus lenduvad keemilised ühendid, müra, temperatuurikõikumised ja tuuletõmbus ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja -vahendeid. Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp peab järgima tööeeskirju, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid.

A.4 Tools

Tõstukid, pinnasevibraator, ketaslõikur, akutrell, vibrotrell, teemantpuurmasin, pressid toruliitmike tegemiseks, keevitusagregaadid, plekikärid, ehitusnuga, mõõtmisvahendid (mõõdulint, nivelliir, lasermõõtjad jne), tangid ja rakised jne.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepa töö eeldab koostöövalmidust, kohanemisvõimet, meeskonnas töötamise oskust, keskendumisvõimet ning hoolikust. Vajalik on hea koordineerimine, ruumiline kujutlusvõime, korrektsus, füüsiline vastupidavus ja kõrgusetaluvus.

A.6 Professional preparation

4. taseme kütte- ja jahutussüsteemide lukksepana töötavatel inimestel on üldjuhul erialane kutseharidus ja praktiline töökogemus ehitusettevõttes või keskharidus ning praktiline töökogemus ehitusettevõttes.

A.7 Most common occupational titles

Külmamees, torulukksepp, isoleerija.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 kutsestandard koosneb viiest kohustuslikust (B.2.1 – B.2.5), neljast valitavast (B.2.6 – B.2.9) ja kaheksast kutset läbivast kompetentsist (B.2.10 – B.2.17).
Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 kutse saamiseks peab kutse taotleja tõendama kõik kohustuslikud (B.2.1 – B.2.5), läbivad (B.2.10 – B.2.17) ja vähemalt ühe valitava (B.2.6 – B.2.9) kompetentsi.
Kutset läbivaid kompetentse (B.2.10 – B.2.17) hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Hoonesiseste kütte-ja jahutussüsteemide paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Mõõdab, lõikab ja painutab torusid, kasutades selleks käsi- ja elektrilisi tööriistu või masinaid (torulõikurid, toru keermestamise masinad, torude painutuspingid ja pressid). 2. Lähtudes etteantud tööülesandest teeb ja vormistab torude ja toruliitmike jaoks vajalikud läbiviigud, kasutades selleks elektrilisi ja käsi-tööriistu. 3. Teeb torulõikeid ning paigaldab torusid ja liitmikke, kasutades selleks abivahendeid (muhvid, klambrid, kruvid, poldid jne), aineid (liimid, lahustid, pahtlid jne) ning seadmeid (keevitusagregaadid). Ühendab torusid keevituse, pressimise, keermestamise jm abil. 4. Paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga mitmesuguseid kütte-ja jahutussüsteemi torustikke ning soojasõlmede ja katlamajade torustikke. Teeb vajalikud toruühendused. 5. Paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga küttekihi (radiaatorid, konvektorid, pörandaküttesüsteemid, õhkkütteseadmed, jahutusseadmed jne), lähtudes etteantud tööülesandest ja paigaldusjuhendist. 6. Koostab ja paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga kütte-ja jahutussüsteemide sõlmi (nt soojasõlmed, katlamajade sõlmed, jahutussõlmed) ja sõlmede juurde kuuluvaid seadmeid, lähtudes etteantud tööülesandest ja paigaldusjuhendist. 7. Koostab ja paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga katlasüsteeme (nt gaasikatel, õlikatel, puidukatel, graanulkatel) ja nende juurde kuuluvaid sõlmi ja seadmeid, lähtudes etteantud tööülesandest ja paigaldusjuhendist. 8. Koostab ja paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga soojuspumbasüsteeme (nt maasoojuspump, õhk-vee tüüpi soojuspump) ja nende juurde kuuluvaid sõlmi ja seadmeid, lähtudes etteantud tööülesandest ja paigaldusjuhendist. 9. Koostab ja paigaldab koostöös kogenuma kolleegiga päikeseküttesüsteeme ning nende juurde kuuluvaid sõlmi ja seadmeid, lähtudes etteantud tööülesandest ja paigaldusjuhendist. 10. Enne survestamist veendub, et torustik ning seadmed on kinnitatud ja paigaldatud korrektselt. Survestab koostöös kogenuma kolleegiga torustikke veendumaks, et paigaldatud torustik vastab etteantud normatiividele. 11. Isoleerib paigaldatud torustiku, lähtudes projektist või kehtestatud normidest. Teadmised: a) kütte- ja jahutussüsteemide tööpõhimõtted; b) torustike materjalid ja kasutuskohad; c) küttekihid (radiaatorid, konvektorid, pörandaküttesüsteemid, õhkkütteseadmed jne) ja nende kasutuskohad; d) erinevad torustike ühendamise viisid; e) jahutusseadmed (konvektorid, passiivsed jahutuselemendid jne), nende kasutuskohad; f) kütteallikad (katlad, soojuspumbad jne); g) soojakandjad (nt vesi, antifriisid jne); h) erinevad soojusvahetid; i) isolatsioonimaterjalid: nende eripära, paigaldamise tehnoloogiad jne; j) torustike läbipesu tegemise põhimõtted; k) energiasäästlikud lahendused kütte- ja jahutussüsteemidele;	

l) keskkonnasäästlikud lahendused kütte- ja jahutussüsteemide ehitamisel.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik test.	
B.2.2 Välistrasside ja rajatiste ehitamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Rajab vastavalt projekteeritud kõrgusmärkidele ja ettenähtud torukalletele kraavkaevikusse torustiku paigaldamiseks vajaliku liivaluse. 2. Veendub, et mahamärgitud ja ettevalmistatud kaevik võimaldab projektijärgset torustiku paigaldamist. Koostab ja paigaldab kütte- ja soojaveevarustuse välistorustiku, lähtudes etteantud tööülesandest ja projektist. 3. Paigaldab välitorustikele vajalikud seadmed (nt siibrid, kaevud, hargmikud jne), lähtudes projektist. 4. Survestab torustikke veendumaks, et paigaldatud torustik vastab etteantud normatiividele. Teeb vajalikud mõõtmistööd veendumaks torustike kallete õigsuses. 5. Täidab kraavkaeviku ja tihendab pinnase kuni pinnakatte aluskihini.	
Teadmised: a) välisküttetorustike süsteemide tööpõhimõtted; b) torumaterjalid (plast, vask, teras jne), nende eripära, paigaldamise tehnoloogiad ja kasutatavad abimaterjalid; c) erinevad torutööde tegemise tööriistad (elektrilised, käsitööriistad, seadmed jne); d) torustike surveproovide tegemise põhimõtted ja piirväärtused; e) isolatsioonimaterjalid: nende eripära, paigaldamise tehnoloogiad jne; f) keskkonnasäästlikud lahendused kütte- ja jahutussüsteemide ehitamisel; g) torustike kallete piirväärtused; h) välisküttetorustike seadmed (nt siibrid, kaevud, hargmikud jne); i) veejahutusseadmed; j) erinevad soojakandjad (nt vesi, antifriisid jne).	
Hindamismeetod(id) Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik test.	
B.2.3 Kütte-ja jahutussüsteemide ja seadmete remondi- ja hooldustööde tegemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Teeb kütte- ja jahutussüsteemide (soojasõlmed, katlaseadmed, jahutusseadmed jne) hooldustöid, lähtudes etteantud hooldusjuhenditest ja tööülesandest. 2. Lokaliseerib kütte- ja jahutussüsteemide avariisid, lähtudes oma tegevuses hetkeolukorrast, oma pädevuse piiridest, seadmete ja süsteemide hooldus- ja kasutusjuhenditest ning etteantud tööülesandest. Tagab avarii lokaliseerimise käigus võimalike kahjude minimaliseerimise. Teeb etteantud tööülesandest ja hooldusjuhendist lähtudes kütte- ja jahutussüsteemide remonditöid (torustike läbipesemine, liitmike, muhvide jne vahetamine, süsteemi seadmete asendamine, süsteemi rõhkude kontrollimine jne).	
Teadmised: a) kütte- ja jahutussüsteemide tööpõhimõtted; b) välisküttetorustike süsteemide tööpõhimõtted; c) välisküttetorustike seadmed (nt siibrid, kaevud, hargmikud jne); d) torumaterjalid (plast, vask, teras jne), nende eripära, töötlemise ja paigaldamise tehnoloogiad ning kasutatavad abimaterjalid; e) torutööde tegemise tööriistad (elektrilised, käsitööriistad, seadmed jne); f) küttekehad (radiaatorid, konvektorid, põrandaküttesüsteemid, õhkkütteseadmed jne) ja nende kasutuskohad; g) jahutusseadmed (konvektorid, passiivsed jahutuselemendid jne), nende kasutuskohad; h) kütteallikad (katlad, soojuspumbad jne); i) soojakandjad (nt vesi, antifriisid jne); j) soojusvahetid; k) veejahutusseadmed; l) isolatsioonimaterjalid: nende eripära, paigaldamise tehnoloogiad jne; m) torustike kallete piirväärtused; n) torustike surveproovide tegemise põhimõtted ja piirväärtused; o) torustike läbipesu tegemise põhimõtted; p) energiasäästlikud lahendused kütte- ja jahutussüsteemidele;	

q) keskkonnasäästlikud lahendused kütte- ja jahutussüsteemide ehitamisel.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik test.	
B.2.4 Madalama kvalifikatsiooniga kütte- ja jahutussüsteemide lukkseppade nõustamine ja juhendamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Nõustab madalama kvalifikatsiooniga kütte- ja jahutussüsteemide lukkseppa tööga kaasneda võivate keskkonnanriskide määratlemisel ja hindamisel ning nende maandamiseks vajalike abinõude valikul, juhindudes töötervishoiu ja tööohutuse nõuetest. 2. Nõustab madalama kvalifikatsiooniga kütte- ja jahutussüsteemide lukkseppa töö jooksul ilmnunud vigade analüüsimisel ja nende parandamiseks vajalike abinõude valikul. 3. Juhendab madalama kvalifikatsiooniga kütte- ja jahutussüsteemide lukkseppa tööülesannete täitmisel.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik test.	
B.2.5 Energiatõhus ehitamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Teostab omal kutsealal kõiki tööosaid, rakendades sealjuures baasteadmisi energiatarbimise vähendamiseks. Arvestab oma tööülesannete täites ehitustegevuse energiakulukusega ning kasutab tööks vajaminevaid energiaallikaid (elekter, vesi, valgustus, soojapuhurid jne) sihipäraselt ja säästlikult. 2. Valib energiatarbimise vähendamiseks vajalikke abinõusid ja oma eriala spetsiifikaat silmas pidades ning talle antud volituste piires sobilikud materjalid (ehitusmaterjalid, kinnitustahvendid, muud abivahendid jne). 3. Valib energiatarbimise vähendamiseks vajalikke abinõusid ja oma eriala spetsiifikaat silmas pidades tööülesannete sooritamiseks õige tehnoloogia ja sobilikud töövõtted. Rakendab võimalusel oma kutseala ehitustööde tegemisel kvaliteedi ja kuluefektiivsuse tagamiseks sobilikke moodulmõõtude süsteemi (materjalide mõõdud, karkassi samm jne). 4. Teeb vajalikud tööd energiatarbimise vähendamiseks oma kutseala piires.	
Teadmised: a) energiatarbimise üldmõisted ja nende tähendused, energiatarbimist mõjutavad tegurid; b) peamised energiaallikad Eestis (sh taastuvad energiaallikad); c) ehitustööde kvaliteedinõuded ja nende mõju energiatarbimisele; d) piirete soojusjuhtivust ja hoone energiatarbimist mõjutavad tegurid (sh ehitusmaterjalide ja ehitustoodete omadused); e) erinevad tehnosüsteemid, nende mõju hoone energiatarbimisele; f) võimalused hoonete energiatarbimise vähendamiseks; g) töökultuuri ja käitumisharjumuste mõju ehitustegevuse energiakulule; h) erinevate ilmastikutingimuste mõju hoonete välispiiretele.	
Kompetents on välja töötatud Buildest projekti raames.	

OPTIONAL COMPETENCES

Kutse saamiseks peab taotleja tõendama vähemalt ühe valitava (B.2.6 – B.2.9) kompetentsi.

B.2.6 Õhk-õhk tüüpi soojuspumpade paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Tutvub paigaldusjuhendiga ning teeb ettevalmistustööd tootepaigaldamiseks. Määrab lähtuvalt hoone konstruktsioonist kindlaks seadme välis- ja sisepaigalduse asukohad ning seadme kinnitustahvi. Veendub sobiliku elektritoiteallika olemasolus. Veendub kondensvee ärajuhtimise võimaluses. 2. Paigaldab toote siseosa selleks sobivasse ruumi. Paigaldab toote välisosa maapinnal asetsevale alusraamile või seinal asetsevatele konsoolidele. Paigaldab freoonitorustiku sise- ja välisosa vahele ning ühendab kondensvee torustiku siseosast kanalisatsiooni. Teeb elektriinstallatsioonitööd. Käivitab seadme. Konsulteerib klienti seadme hooldamise ja käsitsemise osas, lähtudes tootja ettekirjutustest, keskkonnohutuse, tervisekaitse ja ohutustehnika nõuetest.	
Teadmised:	

- õhk-õhk tüüpi soojuspumpade tüübid, nende toimimispõhimõtted;
- soojuspumba tsükli komponendid, nende toimimispõhimõtted;
- küttesüsteemide parameetrid;
- õhk-õhk tüüpi soojuspumpade sobivus olemasolevate küttesüsteemidega;
- soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad materjalid ja nende omadused (elektrokeemilised jm);
- soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad töövahendid;
- keskkonnohtlikud ja utiliseerimise erinõuete alla käivad ained, nende käitlemine;
- üldteadmised elektrisüsteemidest ja kaabeldustöödest;
- üldehitustöödel kehtivad tööohutuse ja töötervishoiu nõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.7 Õhk-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamine

EstQF Level 4

- Tutvub paigaldusjuhendi ja projektiga ning teeb ettevalmistustööd toote paigaldamiseks. Veendub, et kütteprojekt ja tegelik olukord on omavahel vastavuses. Mittevastavuse tuvastamisel teavitab projekterijat projekti puudustest. Paigaldab lähtuvalt projektis/paigaldusjuhendis märgitule seadme välis- ja siseosad. Veendub välisseadme kondensvee ärajuhtimise võimaluses ja selles, et kütteruumis on olemas trapp.
- Paigaldab välismooduliga õhk-vesi tüüpi soojuspumba toote välisosa selleks ettenähtud alusraamile või vundamendile ning siseosa selleks sobilikku ruumi. Ühendab sise- ja välisosa omavahel torustikuga ning seadme hoone kütte- ja tarbeveetorustikuga. Paigaldab kondensvee äravoolu torustiku. Veendub, et hoone küttesüsteemis ei ole õhku, misjärel teeb küttevee torustiku surveproovi. Teeb toote välisosale vajalikud kaabeldustööd. Käivitab seadme. Nõustab klienti seadme hooldamise ja käsitsemise osas, lähtudes tootja ettekirjutustest ning keskkonnohutuse, tervisekaitse ja ohutustehnika nõuetest.
- Paigaldab õhk-vesi tüüpi soojuspumba toote siseosa selleks projektis ettenähtud kohale. Ehitab õhukanalid ja ühendab need soojuspumbaga. Ühendab soojuspumba hoone kütte- ja tarbeveetorustikuga, paigaldab kondensvee äravoolu torustiku. Veendub, et hoone küttesüsteemis ei ole õhku, misjärel teeb küttevee torustiku surveproovi. Teeb vajalikud kaabeldus- ja elektritööd. Käivitab seadme. Nõustab klienti seadme hooldamise ja käsitsemise osas, lähtudes tootja ettekirjutustest, keskkonnohutuse, tervisekaitse ja ohutustehnika nõuetest.

Teadmised:

- õhk-vesi tüüpi soojuspumpade toimimispõhimõte;
- soojuspumba töötsükli komponendid, nende toimimispõhimõtted;
- küttesüsteemide parameetrid;
- õhk-vesi tüüpi soojuspumpade sobivus olemasolevate küttesüsteemidega;
- soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad materjalid ja nende omadused (elektrokeemilised jm);
- soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad töövahendid;
- keskkonnohtlikud ja utiliseerimise erinõuete alla käivad ained, nende käitlemine;
- üldteadmised elektrisüsteemidest ka kaabeldustöödest;
- üldehitustöödel kehtivad tööohutuse ja töötervishoiu nõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.8 Maasoojuspumpade paigaldamine

EstQF Level 4

- Tutvub paigaldusjuhendi ja projektiga ning teeb ettevalmistustööd toote paigaldamiseks. Kontrollib, et kaevetööde tegemiseks on olemas luba. Veendub, et kütteruumis on olemas trapp.
- Teeb projektijärgsed kaevetööd ning paigaldab maakollektori. Teeb surveprooviga kindlaks lekete puudumise, seejärel teostab pinnase tagasitäite. Paigaldab maasoojuspumba selleks sobilikku kütteruumi ning ühendab selle hoone kütte- ja tarbeveetorustikuga ning väliskontuuritorustikuga. Paigaldab vajalikud kaitse- ja ohutusseadmed, filtrid ning täitesead. Teeb süsteemide läbipesu ja õhutab. Teostab kaabeldustööd. Käivitab ja seadistab seadme. Nõustab klienti seadme hooldamise ja käsitsemise osas, lähtudes tootja ettekirjutustest, keskkonnohutuse, tervisekaitse ja ohutustehnika nõuetest.

Teadmised:

- soojuspumba tsükli komponendid, nende toimimispõhimõtted;
- küttesüsteemide parameetrid;
- maasoojuspumpade sobivus olemasolevate küttesüsteemidega;
- maakollektori mõju ristuvatele kommunikatsioonidele;
- soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad materjalid ja nende omadused (elektrokeemilised jm);

f) soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad töövahendid; g) keskkonnohtlikud ja utiliseerimise erinõuete alla käivad ained, nende käitlemine; h) üldteadmised elektrisüsteemidest ka kaabeldustöödest; i) üldehitustöödel kehtivad tööohutuse ja töötervishoiu nõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.	
B.2.9 Ventilatsioonisojuspumpade paigaldamine	EstQF Level 4
1. Tutvub paigaldusjuhendi ja projektiga ning teeb ettevalmistustööd toote paigaldamiseks. Veendub, et kütteprojekt ja tegelik olukord on omavahel vastavuses. Mittevastavuse tuvastamisel teavitab projekteerijat projekti puudustest. Kontrollib vajaliku ventilatsioonitorustiku olemasolu ning veendub, et kütteruumis on olemas trapp. 2. Paigaldab vastavalt projektis märgitule soojuspumba. Ühendab ventilatsioonitorustiku ja küttesüsteemi ning soojatarbe veetorustiku soojuspumbaga. Veendub, et hoone küttesüsteemis ei ole õhku, misjärel teeb küttevee torustiku surveproovi. Paigaldab kondensvee äravoolu torustiku. Käivitab ja seadistab seadme. Nõustab klienti seadme hooldamise ja käsitsemise osas, lähtudes tootja ettekirjutustest, keskkonnohutuse, tervisekaitse ja ohutustehnika nõuetest.	
Teadmised: a) ventilatsioonisojuspumba töötsükli komponendid, nende toimimispõhimõtted; b) küttesüsteemide parameetrid; c) ventilatsioonipumpade sobivus olemasolevate küttesüsteemidega; d) soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad materjalid ja nende omadused (elektrokeemilised jm); e) soojuspumpade paigaldamiseks kasutatavad töövahendid; f) keskkonnohtlikud ja utiliseerimise erinõuete alla käivad ained, nende käitlemine; g) üldehitustöödel kehtivad tööohutuse ja töötervishoiu nõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt tööalase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.	

RECURRING COMPETENCES

B.2.10 Tööks vajalike lähteandmetega tutvumine, tööjuhiste, tehnoloogiate ja kvaliteedinõuete järgimine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Tutvub koostöös kogenuma kolleegi või vahetu tööjuhiga ehitusprojekti ja ehitusplaanidega veendumaks, et selle alusel on võimalik koostada ja paigaldada projektijärgne torustikusüsteem, mis sobituks ehitise konstruktsioonide ja teiste tehnosüsteemidega (nt elektrijuhtmetistik, ventilatsioonikanalid jne). 2. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.	
B.2.11 Tööplaani koostamine ja nõuetekohase töökoha korraldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Töö planeerimiseks määratleb koostöös kogenuma kolleegiga tööjoonistelt vajalikud lähteandmed ja arvutab tööks vajaliku materjalikulu, töövahendid ja tööaja. 2. Enne töö alustamist korraldab endale oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha: paigaldab vajadusel ja juhendamisel töölava või tõstuki, valib etteantud töö iseloomust juhindudes välja sobivad töövahendid ning veendub enne töö alustamist nende korrasolekus ja ohutuses. 3. Ladustab koostöös kogenuma kolleegiga vajalikud materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise.	
B.2.12 Töötervishoiu ja tööohutusnõuete järgimine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Vältimaks tööõnnetusi töökohal järgib töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber. 2. Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.	

B.2.13 Ümbritseva keskkonna kaitsmine, jäätmekäitlusnõuete järgimine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Järgib töö ajal keskkonnakaitsenõudeid ning veendub, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnaohtlikke jäätmeid (värvid, lahustid jm keemilised ained). 2. Sorteerib jäätmed, juhindudes taaskasutuse põhimõtetest ning jäätmekäitluseeskirjadest.	
B.2.14 Vajalike mõõdistuste ja märketööde tegemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Määratleb ja märgib paigaldatavate torustike, läbiviikude, kinnituste ja seadmete asukohad, kalded ja ühendused, kasutades selleks mõõtevahendeid (nt joonlauad, lasermõõdikud jne).	
B.2.15 Töövahendite, seadmete ja isikukaitsevahendite hooldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid heaperemehelikult. 2. Korrastab ja puhastab oma töös kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja kaitsevahendeid regulaarselt, järgides nende kasutus- ja hooldusjuhendeid.	
B.2.16 Koostöö teiste objektil töötavate töötajatega ja meeskonnatöös osalemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Arvestab oma töös ka teiste samal objektil töötavate töövõtjatega. Hoiab oma töökoha puhtana ja korras. 2. On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös ja on valmis teistelt õppima. Ta jagab teistega kogu tööks vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.	
B.2.17 Töölaste otsuste vastuvõtmine ja kohanemine muutuvate oludega	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Rakendab õpitut igapäevaselt oma erialasel tööl, võtab oma vastutusala piires vastu asjakohaseid otsuseid, täidab endale võetud kohustusi ja saavutab seatud tööeesmärgid. Tegutseb standardsetes olukordades iseseisvalt. 2. Töölaste ebaõnnestumiste ja eksimiste korral hindab ja kohandab oma tegevust vastavalt olukorrale, küsides nõu kõrgema kvalifikatsiooniga kütte- ja jahutussüsteemide lukksepal või oma vahetult juhilt.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	13-03072014-1.5/1k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Margus Keerutaja, AS Sovek Ago Rehandi, OÜ Viljandi Õhumeister Jüri Naumov, AS Clik Alar Suurväli, Soojuspumba Liit Marius Vahter, OÜ Ait-Nord Priit Pärn, ABC Kliima Tõnu Jõgi, Energy Smart
3. Occupational qualification standard approved by:	Construction, Real Estate and Geomatics
4. No. of decision of Sectoral Council	31
5. Date of decision of Sectoral Council	03.07.2014
6. Occupational qualification standard valid until	05.05.2019
7. Occupational qualification standard version no.	1
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	7126 Plumbers and Pipe Fitters

9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Cooling and heating system technician, level 4
C.3 Annexes	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	